

Робоча програма навчальної дисципліни «Місцеві фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». – Мелітополь, ТДАТУ – 13 с.

Розробник: к.е.н., доцент Когут І.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол № 1 від «28» серпня 2018 року

Завідувач кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»

доцент _____ О.О. Яцух

Схвалено методичною комісією факультету економіки і бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Протокол № 1 від «28» вересня 2018 року

Голова, доцент _____ А.А. Костякова

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		3 курс, 1С	6-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 2,6 год	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	36 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	36 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	48 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – вивчення засад організації місцевих фінансів, їх складу і основ управління, виходячи із розмежування функцій і повноважень державних та місцевих органів влади і управління.

Завдання курсу – формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок в сфері формування та використання фінансових ресурсів місцевих органів влади підприємств місцевого господарства.

Предмет курсу – фінансові відносини, що виникають у процесі формування та використання фондів фінансових ресурсів на різних рівнях адміністративно-територіального поділу.

У результаті вивчення дисципліни **студент повинен**

знати:

- теоретичні основи функціонування місцевих фінансів;
- порядок фінансової взаємодії державного і місцевих бюджетів;
- особливості фінансової діяльності підприємств місцевого господарства;
- складові фінансової політики місцевих органів влади.

вміти:

- здійснювати розрахунок показників місцевого бюджету та дотації загального вирівнювання;
- аналізувати показники плану економічного і соціального розвитку регіону
- здійснювати розрахунки щодо обсягу фінансового забезпечення підприємств місцевого господарства.

бути ознайомленим: із законодавчою базою України з питань, що вивчаються дисципліною; з історичним розвитком місцевих фінансів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів»

Тема 1. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів [1, с. 14-21; 2; 13, с. 7-34; 7, с. 12-40; 6, с. 14-25]

Місцеві фінанси як складова публічних фінансів, їх особливості. Економічні та історичні передумови виникнення місцевих фінансів. Необхідність місцевих фінансів в умовах ринкових відносин. Специфічні ознаки місцевих фінансів.

Склад, призначення і функції місцевих фінансів. Місцеві фінанси як фіскальний інструмент перерозподілу валового внутрішнього продукту. Роль місцевих фінансів у забезпеченні економічного розвитку та фінансування суспільних послуг.

Проблеми становлення і розвитку місцевих фінансів в Україні. Централізація і децентралізація фінансових відносин: огляд переваг і недоліків. Основні напрями зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні.

Засади організації місцевих фінансів. Права та обов'язки державних інституцій України щодо вирішення питань організації місцевих фінансів. Завдання Державного Казначейства, Державної податкової адміністрації, Контрольно-ревізійної служби та інших фінансових інститутів та установ по забезпеченню дієвості місцевих фінансів в Україні, порядок їх взаємодії з місцевими органами влади.

Державне регулювання фінансової діяльності органів місцевого самоврядування. Роль місцевих фінансових органів у системі виконавчої влади.

Тема 2. Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади [1, с. 28-32; 2; 3; 13, с. 39-66; 7, с. 25-40]

Місцеві бюджети як складова бюджетної системи держави. Рівні та види місцевих бюджетів.

Принципи формування місцевих бюджетів України. Роль місцевих бюджетів у соціальному та економічному розвитку регіонів.

Місцеві бюджети як організаційна форма мобілізації частини фінансових ресурсів у розпорядження місцевих органів самоврядування.

Необхідність розподілу місцевих бюджетів на “поточний бюджет” і “бюджет розвитку”, джерела та порядок їх формування. Шляхи оптимізації структури місцевих бюджетів в Україні. Роль та значення Бюджетного кодексу України.

Тема 3. Формування дохідної бази місцевих бюджетів [1, с. 66-87; 2; 3; 13, с. 39-50; 7, с. 25-29, 224-259, 323-376; 6, с. 66-91, 96-103]

Склад місцевих фінансових ресурсів. Баланс фінансових ресурсів і витрат.

Особливості формування доходів місцевих бюджетів. Методи мобілізації грошових коштів до місцевих бюджетів. Податкові та неподаткові методи формування доходів місцевих бюджетів..

Види податкових надходжень. Закріплені за місцевими бюджетами загальнодержавні податки і збори, їх склад і характеристика. Регулюючі податки і

збори: переваги і недоліки в їх використанні. Формування доходів місцевих бюджетів за рахунок місцевих податків та зборів.

Склад доходів місцевих бюджетів, що враховуються/ не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів.

Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах. Облігації місцевої позики. Переваги і недоліки боргового фінансування місцевих потреб.

Проблемні питання формування та використання власних коштів у бюджетних установах.

Тема 4. Система видатків місцевих бюджетів [1, с. 91-108; 2; 13, с. 50-61; 7, с. 25-29, 271-311, 323-376; 6, с. 117 - 131]

Склад та структура видатків місцевих бюджетів. Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами.

Необхідність фінансового планування на різних рівнях місцевих органів влади та управління, методи фінансового планування. Особливості складання фінансових планів. Роль місцевих фінансових органів у регіональному фінансовому плануванні.

Фінансування власних та делегованих державою повноважень, порядок їх здійснення та законодавче закріплення. Порядок фінансування з поточного бюджету та бюджету розвитку.

Склад і характеристика видатків, які враховуються/ не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

Порядок планування та фінансування соціально-культурних установ. Розрахунки основних показників кошторисного фінансування. Види кошторисів. Поєднання бюджетного фінансування з розвитком платних послуг населенню, виконання робіт за договорами з підприємствами, організаціями, установами на госпрозрахункових засадах.

Специфіка планування і фінансування капітальних укладень у сферу матеріального виробництва, житлового будівництва, будівництва об'єктів соціально-культурного призначення. Фінансування видатків з бюджету столиці України м. Києва.

Тема 5. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання [1, с. 39-60; 2; 13, с. 11-119; 6, 138-162]

Сутність міжбюджетних відносин в Україні. Склад і структура взаємовідносин місцевих бюджетів з Державним бюджетом, їх особливості.

Розподіл видатків відповідно до розподілу повноважень між державною владою і органами місцевого самоврядування. Забезпечення місцевих бюджетів доходними джерелами для виконання власних та делегованих державою фінансових зобов'язань. Перерозподіл через Державний бюджет фінансових ресурсів. Формування умов для збільшення зацікавленості органів місцевого самоврядування в мобілізації додаткових доходів. Використання, в процесі виконання бюджету, різних форм взаємодії між Державним і місцевими бюджетами.

Взаємовідносини в бюджетній сфері між різними рівнями місцевих бюджетів, їх особливості. Порядок використання інструментів бюджетного регулювання між різними рівнями місцевих бюджетів.

Необхідність і спрямованість фінансового і бюджетного вирівнювання в Україні:

Існуючі суперечності в побудові системи взаємовідносин місцевих бюджетів з Державним бюджетом. Шляхи вдосконалення міжбюджетних відносин в Україні

Інструменти бюджетного регулювання у взаємовідносинах місцевих бюджетів з Державним бюджетом:.

Види міжбюджетних трансфертів, що використовуються в Україні, їх характеристика. Розрахунок показників місцевого бюджету та дотації загального вирівнювання.

Роль і значення трансфертів в формуванні доходної частини місцевих бюджетів: економічні і політичні аспекти.

Тема 6. Бюджетний процес на місцевому рівні. [1, с. 28-32; 2; 13, с. 72-105; 7, с. 47-66]

Компетенція місцевих органів влади в галузі фінансів, їх участь у бюджетному процесі. Права й обов'язки органів місцевого самоврядування і місцевих органів виконавчої влади на етапах складання, розгляду, затвердження і виконання бюджету.

Головні розпорядники бюджетних коштів: їх права і обов'язки.

Права та обов'язки місцевих органів влади та управління щодо формування і використання місцевих бюджетів.

Порядок складання проектів місцевих бюджетів, їх взаємозв'язок з проектом Державного бюджету та планами економічного і соціального розвитку регіонів.

Особливості затвердження та виконання місцевих бюджетів у разі несвоєчасного їх прийняття. Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання місцевих бюджетів. Особливості бюджетного процесу в столиці України м. Києві.

Змістовий модуль 2. «Фінансова політика місцевих органів влади»

Тема 7. Організація фінансової діяльності підприємств місцевого господарства. [1, с. 190-201; 2; 13, с. 153-165; 7, с. 72-142, 6, с. 168-198]

Специфічні ознаки, фінансів підприємств місцевого господарства як підсистеми місцевих фінансів. Основні напрямки діяльності підприємств місцевого господарства та форми їх організації.

Розвиток форм власності та їх вплив на організацію виробництва та формування фінансових відносин. Природні монополії в місцевому господарстві та їх вплив на формування ринкових відносин.

Доходи від реалізації продукції, робіт та послуг підприємств місцевого господарства.

Затрати на виробництво підприємств місцевого господарства та планування собівартості товарів, робіт та послуг.

Визначення прибутку підприємств місцевого господарства. Управління використанням прибутку.

Оборотні кошти підприємств місцевого господарства та методи визначення їх потреби. Управління оборотними коштами підприємств місцевого господарства.

Показники фінансової стійкості і стабільності підприємств місцевого господарства.

Поняття банкрутства та його правове забезпечення. Основні напрями запобігання банкрутства.

Тема 8. Фінанси підприємств комунального господарства. [1, с. 190-201; 2; 13, с. 153-165; 7, с. 72-142, 6, с. 168-198; 204-219]

Організація фінансів комунальних підприємств та специфіка їх прояву.

Характеристика технічного стану мереж і споруд, які експлуатуються підприємствами комунального господарства та їх фінансовий стан.

Основні доходи комунальних підприємств. Надходження від операційної діяльності, Надходження від фінансової діяльності. Позареалізаційні доходи. Доходи від здачі майна в оренду. Доходи від до оцінки виробничих запасів і готової продукції. Асигнування із бюджету

Особливості планування доходів від реалізації води та відведення стоків. Ціноутворення і тарифи у водопостачанні і водовідведенні.

Планування доходів транспортних підприємств.

Затрати на проведення робіт та послуг в комунальних підприємствах. Формування собівартості робіт та послуг підприємств водопровідно-каналізаційного господарства. Собівартість транспортних послуг.

Прибуток та рентабельність комунальних підприємств.

Дотації з місцевого бюджету комунальним підприємствам та порядок їх розрахунку

Поточне та оперативне фінансове планування на підприємствах комунального господарства.

Тема 9. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу. [1, с. 190-201; 2; 13, с. 153-165; 7, с. 72-142, 6, с. 168-198]

Особливості розвитку фінансових відносин в житловому господарстві. Готовність житлового господарства України до роботи в ринкових умовах.

Існуючі форми підприємств житлового господарства та їх вплив на організацію фінансових відносин. Механізм функціонування ринку житла.

Доходи підприємств житлового господарства та їх види. Розрахунок суми квартирної плати. Орендна плата за не житлові приміщення та її планування.

Витрати житлово-експлуатаційних організацій по утриманню житлового фонду їх динаміка та структура. Фінансування робіт по технічному обслуговуванню житлових будинків, проведення поточного ремонту та вивезення сміття. Особливості планування витрат на капітальний ремонт житлового фонду.

Тарифна політика держави та місцевих органів влади в сфері житлового господарства. Тарифні ставки плати за користування житлом та механізм їх регулювання.

Прибуток житлових організацій та управління його використання.

Дотації з місцевого бюджету на покриття збитків житлових підприємствам та порядок їх розрахунку

Фінансування цільових комплексних програм покращення благоустрою житла, розроблених місцевими радами.

Проблеми та основні напрямки вдосконалення організації фінансів житлово-комунального господарства.

Тема 10. Фінансова політика місцевих органів влади [1, с. 203-237; 2; 13, с. 169-175; 6, с. 204-219, 224-245]

Підстави для формування і проведення самостійної фінансової політики місцевими органами влади. Зв'язок фінансової політики на місцевому рівні з регіональною політикою держави. Сутність державної регіональної політики, її зв'язок з адміністративно-територіальною реформою в державі.

Цілі, завдання та пріоритети фінансової політики на місцевому рівні та державної регіональної політики. Необхідність зростання та зближення рівнів економічного і соціального розвитку регіонів України. Запровадження єдиних загальнодержавних мінімальних соціальних стандартів. Забезпечення соціального захисту в незалежності від економічних можливостей регіону.

Фінансово-економічні засади регіональної політики, розширення повноважень місцевих органів влади. Розмежування та збалансування повноважень і відповідальності центральних та місцевих органів влади у сфері надання послуг. Система фінансового вирівнювання: її необхідність та об'єктивні критерії побудови.

Державне сприяння розвитку депресивних регіонів. Законодавче закріплення статусу депресивного регіону. Спрямованість державної підтримки депресивної території. Головні напрями державного сприяння економічному і соціальному розвитку регіонів. Удосконалення регіональної структури.

Програма економічного і соціального розвитку в регіоні. Показники, які розробляються в процесі складання програми економічного і соціального розвитку в регіоні. Структура програми економічного і соціального розвитку в регіоні, послідовність її розробки.

Основні напрями удосконалення територіальної організації влади і місцевого самоврядування: конституційний, законодавчий, адміністративно-правовий, фінансово-економічний.

Тема 11. Управління місцевими фінансами в Україні. [1, с. 242-249; 2; 13, с. 148-153]

Державне регулювання фінансової діяльності органів місцевої влади та управління.

Системи касового виконання бюджету: банківська, казначейська та змішана. Їх характеристика, переваги та недоліки.

Необхідність фінансового контролю на рівні місцевих органів влади та управління, методи та види фінансового контролю. Внутрішній та зовнішній фінансовий контроль на місцевому рівні. Органи, які здійснюють фінансовий контроль.

Організація фінансового контролю на місцевому рівні. Контроль фінансових органів за формуванням та використанням коштів місцевих бюджетів і власних коштів бюджетних установ.

Особливості контролю фінансових органів за використанням грошових фондів, виділених на освіту, охорону здоров'я, культуру, місцевому господарству. Аудит як форма незалежного фінансового контролю на місцевому рівні.

Тема 12. Світовий досвід організації місцевих фінансів. [1, с. 131-186; 2; 13, с. 176-190; 7, с. 72-142; 6, с. 251-278; 251-278]

Європейська хартія місцевого самоврядування про основні принципи організації місцевих фінансів.

Бюджетний федералізм як принцип побудови фінансів місцевого самоврядування в розвинутих країнах. Форми та методи фінансового забезпечення місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

Види, принципи та інструменти взаємодії державного та місцевих бюджетів у зарубіжних країнах. Порядок «вертикального» та «горизонтального» бюджетного вирівнювання. Світовий досвід надання бюджетних трансфертів місцевим органам влади.

Можливість застосування світового досвіду організації місцевих фінансів в Україні, з урахуванням її історичних, економічних та демографічних особливостей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			годин					
			лк	лаб.	пр.	СРС		
Змістовий модуль 1. «Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів»								
1	Лекція 1	Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 1	Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів	-	-	2	-	2	
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1	
2	Лекція 2	Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 2	Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади	-	-	2	-	2	
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	2	
3-4	Лекція 3	Формування дохідної бази місцевих бюджетів	4	-	-	-	-	
	Практичне заняття 3	Формування дохідної бази місцевих бюджетів.	-	-	4	-	3	
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	2	

5-6	Лекція 4	Система видатків місцевих бюджетів	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Система видатків місцевих бюджетів	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	2
7	Лекція 5	Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	2
8-9	Лекція 6	Бюджетний процес на місцевому рівні	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Бюджетний процес на місцевому рівні	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	2
<i>ПМК 1</i>		Підсумковий контроль за модуль 1	-	-	2	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.</i>			18	-	18	24	35
Змістовий модуль 2. «Фінансова політика місцевих органів влади»							
10-11	Лекція 7	Організація фінансової діяльності підприємств місцевого господарства	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Організація фінансової діяльності підприємств місцевого господарства	-	-	4	-	3

	Самостійна робота 7	Робота на навчально- інформаційному порталі	-	-	-	4	2
12	Лекція 8	Фінанси підприємств комунального господарства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Фінанси підприємств комунального господарства	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 8	Робота на навчально- інформаційному порталі	-	-	-	4	2
13	Лекція 9	Фінансова діяльність житлово- експлуатаційного комплексу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Фінансова діяльність житлово- експлуатаційного комплексу	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 9	Робота на навчально- інформаційному порталі	-	-	-	4	2
14-15	Лекція 10	Фінансова політика місцевих органів влади	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Фінансова політика місцевих органів влади	-	-	4	-	2
	Самостійна робота 10	Робота на навчально- інформаційному порталі	-	-	-	4	2
16-17	Лекція 11	Управління місцевими фінансами в Україні.	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Управління місцевими	-	-	2	-	2

		фінансами в Україні.					
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1
18	Лекція 12	Світовий досвід організації місцевих фінансів	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 12	Світовий досвід організації місцевих фінансів	-	-	-	-	2
	Самостійна робота 12	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1
<i>ПМК 2</i>		Підсумковий контроль за модуль 2	-	-	2	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 2 - 60 год</i>			<i>18</i>		<i>18</i>	<i>24</i>	<i>35</i>
<i>Екзамен</i>							<i>30</i>
<i>Всього з навчальної дисципліни – 120 год.</i>			<i>36</i>		<i>36</i>	<i>48</i>	<i>100</i>

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Формування науки про місцеві фінанси, сутність місцевих фінансів та причини появи.
2. Місцеві фінанси як система.
3. Функції місцевих фінансів.
4. Територіальна громада: поняття, функції, роль, правовий статус.
5. Основи фінансової автономії місцевих органів влади.
6. Міжнародні стандарти організації місцевих фінансів.
7. Сутність поняття місцеві бюджети та склад місцевих бюджетів.
8. Структура системи місцевих фінансових інститутів.
9. Поняття самостійності бюджету.
10. Зарубіжний досвід забезпечення самостійності місцевих бюджетів.
11. Сутність поняття "місцеві фінансові ресурси".
12. Склад доходів місцевих бюджетів.
13. Формування доходів місцевих бюджетів за рахунок місцевих податків та зборів.
14. Сутність видатків місцевих бюджетів та їх види
15. Види видатків на здійснення повноважень
16. Розмежування видатків між місцевими бюджетами
17. Зміст міжбюджетних відносин та особливості їх організації

18. Сутність і стан фінансового вирівнювання
19. Бюджетне регулювання, його цілі та методи
20. Бюджетні трансферти та їх види
21. Сутність поняття бюджетного процесу на місцевому рівні.
22. Координація діяльності учасників бюджетного процесу. Розгляд та прийняття рішення про місцевий бюджет.
23. Загальна організація та управління виконанням відповідного місцевого бюджету.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Місцеве господарство та його роль у формуванні місцевих бюджетів.
2. Фінанси комунальних підприємств. Комунальні платежі.
3. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу.
4. Поняття комунальної власності. Суб'єкти та об'єкти права комунальної власності.
5. Особливості реалізації права комунальної власності.
6. Поняття, форми та правове регулювання комунального кредиту.
7. Організація фінансової діяльності підприємств місцевого господарства.
8. Сутність, структура та проблеми розвитку житлово-комунального господарства в Україні.
9. Житлово-комунальні послуги.
10. Планування та калькулювання собівартості житлово-комунальних послуг.
11. Тарифи по ЖКГІ, організація їх встановлення та регулювання.
12. Поняття фінансової політики місцевих органів влади.
13. Сутність та виконання бюджетної політики на місцевому рівні.
14. Економічний та політичний вплив на бюджет органу місцевого самоврядування.
15. Учасники бюджетного процесу на місцевому рівні
16. Місцеві фінансові органи, їх завдання, повноваження, функції
17. Казначейська система обслуговування місцевих бюджетів
18. Забезпечення відкритості і прозорості бюджетного процесу
19. Фінансовий контроль на місцевому рівні
20. Європейська хартія місцевого самоврядування про основні принципи організації місцевих фінансів.
21. Бюджетний федералізм як принцип побудови фінансів місцевого самоврядування в розвинутих країнах.
22. Форми та методи фінансового забезпечення місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Місцеві бюджети в складі бюджетної системи держави

2. Тенденції формування та склад дохідної бази місцевих бюджетів
3. Склад і динаміка видатків та пріоритети у витрачанні коштів місцевих бюджетів
4. Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування
5. Формування видаткової частини місцевих бюджетів
6. Кошторисне планування видатків установ, які утримуються з місцевих бюджетів
7. Виконання місцевих бюджетів за видатками
8. Формування та використання загального фонду місцевих бюджетів
9. Спеціальний фонд місцевих бюджетів
10. Міжбюджетні відносини та особливості їх організації
11. Фінансове вирівнювання розвитку територій
12. Фінансова діяльність підприємств комунальної власності
13. Організація фінансів житлово-комунального господарства
14. Бюджетний федералізм в умовах унітарного устрою держави
15. Фінансова політика на місцевому рівні
16. Фінансове забезпечення здійснення соціального захисту населення
17. Власні доходи місцевих бюджетів та їх роль у наповненні місцевих бюджетів
18. Формування фінансово стійких місцевих бюджетів в сучасних умовах
19. Закріплені доходи місцевих бюджетів їх склад та структура
20. Фінансовий стан підприємств місцевого господарства
21. Податкові надходження місцевих бюджетів та їх роль у наповненні місцевих бюджетів
22. Недержавне пенсійне забезпечення
23. Фінансування власних та делегованих повноважень органів місцевого самоврядування
24. Організація розмежування доходів між ланками бюджетної системи.
25. Організація розмежування видатків між ланками бюджетної системи.
26. Система доходів бюджету України.
27. Податкові доходи Державного бюджету України.
28. Державні позики в Україні.
29. Система витрат бюджету.
30. Витрати бюджету на економічну діяльність держави.
31. Основи кошторисного фінансування.
32. Видатки бюджетів на соціальний захист населення.
33. Видатки бюджету на загальну середню освіту .
34. Фінансування медичних установ охорони здоров'я.
35. Державний борг та витрати бюджету на його обслуговування.
36. Роль бюджету держави в збалансованому розвитку національної економіки.
37. Бюджетні інвестиції в Україні та шляхи підвищення їх ефективності.
38. Бюджетна політика держави та її розвиток.
39. Актуальні проблеми реформування бюджетної системи України.
40. Державний бюджет України і його роль у реалізації зовнішньої та внутрішньої політики держави.
41. Місцеві фінанси і проблеми їх розвитку в Україні.
42. Місцеві бюджети як основа системи місцевих фінансів.

43. Обласні бюджети та їх роль у регіональному розвитку.
44. Районні бюджети в системі соціального фінансування.
45. Міські бюджети: сутність, призначення і проблеми формування.
46. Сільські бюджети: сутність, призначення і проблеми формування.
47. Селищні бюджети: сутність, призначення і проблеми формування.
48. Джерела і методи формування державних доходів.
49. Система доходів Державного бюджету України.
50. Система доходів Республіканського бюджету Автономної Республіки Крим.
51. Система доходів місцевих бюджетів та її розвиток.
52. Оптимізація розподілу доходів між ланками бюджетної системи.
53. Система витрат місцевих бюджетів.
54. Витрати Республіканського бюджету Автономної Республіки Крим та їх удосконалення.
55. Оптимізація розмежування видатків між ланками бюджетної системи.
56. Бюджетний механізм соціального захисту населення в умовах становлення і розвитку ринкових відносин.
57. Фінансове забезпечення закладів соціального забезпечення.
58. Видатки бюджету на місцеве управління.
59. Фінансове забезпечення житлово-комунального господарства.
60. Фінансове забезпечення повноважень місцевих органів влади
61. Пенсійний фонд України в системі пенсійного забезпечення.

7. ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ (ПРОЕКТУ)

Об'єкти оцінювання	Критерії оцінювання	Бали
		Норма
Розкриття актуальності теми у вступі, виділення мети та завдань дослідження	Висока ступінь розкриття актуальності, чітко виділена мета та завдання дослідження	10
	Достатня ступінь розкриття актуальності, визначена мета, однак завдання дослідження не конкретизовані	7
	Недостатні ступінь розкриття актуальності, не визначена мета дослідження і його завдання	5
Ступінь розкриття теоретичних та правових засад досліджуваної теми у розділі 1	Розкриті всі основні категорії теми, пояснені взаємозв'язки між ними. Повно використані літературні джерела і нормативні документи. Наведені посилання на літературу та цитати. Розроблені власні схеми, рисунки тощо.	16
	Достатня ступінь розкриття теоретичних і правових засад та використання літературних джерел і нормативних документів. Наведені посилання на літературу та цитати.	14

	Розкриті всі основні категорії теми, однак взаємозв'язки між ними не наведені. Не всі види, функції чи складові елементи досліджуваного предмета показані.	12
	Поверхове (неповне) розкриття теоретичних та правових засад, зміст має компілятивний характер.	10
Рівень проведення аналізу у розділі 2	Аналіз глибокий і конкретний з високим рівнем його інформаційного забезпечення (наведеними формулами та їх поясненням).	18
	Аналіз достатній і конкретний, але з неповним використанням інформаційних матеріалів.	17
	Аналіз поверхневий, інформаційні матеріали використовуються недостатньо і пасивно.	16
	Аналіз поверхневий, неглибокий і переважно в описовій формі, інформаційні матеріали не використані.	15
Наявність та рівень виконання розділу 3	Пропозиції суттєві, обґрунтовані і самостійні.	19
	Пропозиції є самостійними й суттєвими, але обґрунтовані недостатньо переконливо.	17
	Пропозиції достатньо обґрунтовані, але несуттєві.	15
	Пропозиції не впливають з аналізу і є несамостійними.	12
Якість ілюстративного матеріалу і оформлення роботи	Робота оформлена згідно з установленими вимогами.	12
	Робота в основному оформлена згідно з установленими вимогами, але є помилки і неточності.	10
Захист курсової роботи	Презентація логічна й стисла, виклад вільний, відповіді на запитання правильні й чіткі.	15
	Презентація логічна, виклад вільний, відповіді на запитання містять певні неточності.	12
	Презентація недостатньо впевнена, виклад переважно за текстом, не всі відповіді на запитання правильні або повні.	10
Дотримання графіка виконання курсової роботи		10
Максимальна сума		100

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Алексєєв І.В. Бюджетна система: навчальний посібник/ І.В. Алексєєв, Н.Б. Ярошевич, А.М. Чушак-Голобородько. – К.: «Хай-Тек Прес», 2008. – 376 с.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.rada.gov.ua>
3. Податковий кодекс України / Верховна Рада України – К.: ДП „ІВЦ ДПА України”, 2010. – 336 с.

4. Василик О. Д. Державні фінанси України: підручник / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
5. Василик О. Д. Бюджетна система України: підручник / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 544 с.
6. Власюк Н.І. Місцеві фінанси: навчальний посібник/ Н.І. Власюк Т.В. Мединська, М.І. Мельник. – К.: Алерта, 2011. 328 с.
7. Клець Л.Є. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник/ Л.Є.Клець. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 640 с.
8. Місцеві фінанси: підручник / О.Р. Квасовський, А.В. Лучка, Б.С. Малиняк [та інші] / за ред О.П. Кириленко. – К.: Знання, 2006. – 677с.
9. Місцеві фінанси: Навч.посіб./ П.К., Бечко, О.В. Ролінський. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.
10. Місцеві фінанси: Навч.посіб.[для студ. вищ. навч. закл.]/ О.О. Сунцова. – [2-ге вид.]- К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
11. Пасічник Ю. В. Бюджетна система: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вузів / Ю. В. Пасічник. – Черкаси: Відлуння, 1999. – 375 с.
12. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. / Ю. В. Пасічник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 523 с.
13. Чала Н.Д. Бюджетна система: навч. Посіб./Н.Д.Чала, Л.В. Лазоренко. – К.: Знання, 2010. – 223 с.

Додаткова:

1. Бодров В. Г. Регулювання міжбюджетних відносин: Україна і європейський досвід: монографія / В. Г. Бодров. – К.: НАДУ, 2006. – 296 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Навчальна бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри фінансів і кредиту
4. Internet.